

NE prodeji neodstavených mláďat papoušků

Text: Marta Bartlová
Foto: Martina Petrová

Uvažujete o pořízení velkého papouška – mazlíčka? Základem je získat od chovatele zdravé a odstavené mládě, schopné samostatně přijímat potravu, v dobré kondici, kvalitně živěné, s dobrou povahou, socializované a pocházející z láskyplného prostředí. Kupní smlouva, základní veterinární vyšetření a zákonné doklady by měly být samozřejmostí. Výhodou je poradenská služba, pokud je chovatel ochoten ji poskytnout. Dále už je to na Vás - novém majiteli, abyste zajistil papouškovi spokojený život.

Proč je tedy situace tak vážná, proč tolik mláďat papoušků trpí zdravotními a psychickými problémy, proč noví majitelé papoušků běhají po veterinárních zařízeních, proč hledají pomoc na sociálních sítích a u chovatelů? A doslova bojují o život svých mazlíčků?

Počet těch, kteří si přejí pořídit velkého papouška, domácího mazlíčka, v poslední době roste. Tři čtvrtiny z nich si ho chtějí sami dokrmit. Chtějí mládě co nejkrásnější, největší a povahově nejvyrovnanější, aby nekřičelo a aby s ním mohli chodit ven. Řešení je podle nich zdánlivě jednoduché – pořídí si mládě neodstavené a vychovávají si ho k obrazu svému. Vždyť dokrmování je tak jednoduché. A rostoucí mládě je tak roztomilé ... Ve facebookových skupinách se to hemží fotkami často podvyživených mláďátek, která si noví majitelé dokrmují sami. Často bez elementárních znalostí z umělého odchovu. Pokud se objeví příspěvek, že to není v pořádku, agresivita některých komentářů začne narůstat. Ti, co si papouška sami dokrmovali, tvrdí že to bylo bez problémů, ale ve většině

případů problémy vůbec nerozpoznali. Nebo si mládě prošlo doslova peklem, a oni se to bojí to zveřejnit.

Pořízení neodstaveného mláděte provázejí rizika, která podle našeho mínění výrazně převyšují nad výhodami. Rizika pro prodávajícího, pro kupujícího a především pro papouška. Bavíme se tu o dvou měsících života dlouhověkého papouška.

O době od opeřování až do odstavu, která je důležitá pro kvalitní opeření, zdraví, kondici a vyrovnanost. Přitom by úplně stačilo, aby mládě tyhle dva měsíce zůstalo u původního chovatele a spousta problémů by vůbec nenastala a mládě by mělo snazší start do života. Těch, kteří nám volají o radu, jak řešit problémy s neodstaveným mládětem, se ptáme, proč se rozhodli si mládě sami dokrmit. Setkáme se s různými odpověďmi, které hraničí s neznalostí a snahou ušetřit.

Nejčastější omyly a mýty jsou následující, určitě jste se s nimi také setkali.

Stará známá pověra: „Neodstavené mládě si lépe zvykne“. Opravdu to není to o tom, že si pořídíte neodstavené mládě a to vás bude díky tomu, že si ho dokrmíte, bezmezně milovat. Období odstavu je pro mládě složité a vy budete ten, kdo mu bude ubírat množství dokrmovací kaše a nutit ho k přechodu na tuhou potravu. Za to vás moc rádo mít nebude a určitě si to bude hodně dlouho pamatovat. Naopak ve zvykání odstaveného mláděte v novém prostředí nebývá problém. Samostatné, ručně dokrmené mládě papouška, které je zdravé, socializované, psychicky vyrovnané a řádně odstavené a zacházelo se s ním s láskou, si na nového majitele zvykne velice rychle, takřka okamžitě.

Je dokrmování snadné? Namíchat dokrmovací směs a podat ji papouškovi dokáže i začátečník. Ale umělý odchov je jednoduchý pouze do té doby, dokud nezačnou problémy s trávením a dokud se u mláďat neprojeví infekční nemoci nebo nemoci, vyvolané stresem ze změny prostředí. Pak končí veškerá legrace

a začíná doslova boj o holý život mláděte. Čím je mládě mladší, tím je boj těžší. Většina dokrmaných mláďat začne mít po změně majitele a prostředí problémy s trávením, i když po odebrání mláděte z budky šlo u chovatele dokrmování a trávení bez problémů. Převoz k novému majiteli, oddělení od sourozenců, jiná teplota a hustota dokrmovací směsi papouškovi rozhodí trávení. I přesto, že má mládě plné vohle, je hladové, nervózní a netráví. Stres způsobí zpomalení trávení, namnožení kvasinek a/nebo bakterií. Mládě přestane přibírat, tvoří se stresové peří. Oddálí se odstav. Mládě je nejisté, nervózní, hlučné, nesocializované. Kdykoliv i v budoucnu ho rozhodí jakákoliv změna ... Mládě si nepřijemný pocit hladu spojí s člověkem, který ho dokrmuje. A to se projeví se negativně na jejich vzájemném vztahu.

Neodstavené mladší mládě je levnější. To je samozřejmě nesmysl, když si k ceně neodstaveného mláděte připočtete cenu směsi pro umělý odchov, krmiva do odstavu, ubrousků, veterinárních vyšetření a času, zohledníte riziko úhynu, pak vás neodstavené mládě vyjde mnohem draž, než pořízení odstaveného u chovatele. A k tomu ušetříte svoje nervy, nervy papouška a nervy celé rodiny.

Sourozenci – nesamostatná mláďata amazoňanů modročelých (věk 3 a 4 týdny)

rozhodí imunitní systém a postupně začnou zdravotní problémy, které by u původního majitele vůbec nenastaly. Odstavené, sebevědomé a vyrovnané mládě změnu zvládne lépe. Pokud se s ním po zdravotní stránce něco děje, poznáte to téměř okamžitě. U mláděte neodstaveného nepoznáte zpočátku vůbec nic a počáteční zdravotní problémy snadno zaměníte za přítulnost. Nemocná mláďata papoušků velice často vypadají i pár dní před úhynem zdravě a nic na nich nepoznáte. Až přestane trávit a přibírat a návštěva veterináře je nevyhnutelná, začne kolotoč testů a léčby.

Už jsem jednou dokrmoval... Odstav je rizikové období, které se podepíše na psychice papouška, na jeho vyrovnanosti i a jeho vztahu a důvěře k člověku. Odstav se nesmí ani úspěchat ani moc oddálat. Obojí je špatně. V knihách se o odstavu píše, ale přesný návod nenajdete. Je to totiž know-how chovatele. Pokud se řídíte informacemi typu - mládě žere mrkev a loupe zrní a je tudíž odstaveno, pak jej odstavíte moc brzy a bude hladovět. Pokud naopak nedokážete odmítnout mláděti ve 3/4 roce věku večerní dávku dokrmovací směsi, protože křičí, pak jste vhodný termín prošvihli a těžko budete bojovat s jeho nezdravou závislostí na vaší osobě. Mládě chované samostatně se většinou mnohem déle odstavuje, než mládě, které může soutěžit se sourozenci. Papoušek si hodně pamatuje a jeho vztah k vám nabourá i to, že má zvíře pocit, že ho ve snaze odstavit trápíte hladem.

Mládě vypadá zdravě, je vytestované a proto musí být zdravé. Je skvělé, když prodávající mláďata nechá vyšetřit na nejběžnější ptačí nemoci. Ale ... V případě, že se mládě nachází před koupí ve skupině několika (desítek) mláďat, pocházejících z různých chovů, je takřka nemožné, aby se s nějakou nemocí nesetkalo. I když prodávající doloží doklady o veterinárním vyšetření, vzhledem k inkubační době nemocí není vůbec jisté, že je mládě opravdu zdravé a že se mezitím někde nenakazilo. Veterinární testy je dobré ještě v záruční době zopakovat.

Nemoci papoušků jsou a budou, většina zdravotních problémů propukne po přestěhování do nového prostředí. Změna prostředí může vyvolat takový stres, že se mláděti zcela

Veterinář specializovaný na papoušky je tak daleko... Specializovaní veterináři preferují prodej odstavených a samostatných mláďat, protože z praxe vědí, jak velké množství mláďat prodaných před odstavením končí v jejich ordinaci a jak často se tam opakovaně vrací. Návštěva veterináře, který rozumí papouškům je samozřejmostí, pokud má mládě zdravotní problém. Strach z potvrzení diagnózy do okamžiku, než jsou známy výsledky, je stejně velký, jako když vám onemocní dítě nebo blízký člen rodiny. Nemá smysl se vymlouvat na vzdálenost ani chodit s papouškem k obvodnímu veterináři, který se specializuje na pejsky a kočky a papouškům nerozumí.

Mláděte, které je mladší, se nebojím. Je to opravdu výhoda? Svůj strach kompenzujete porízením bezbranného mláděte? Vaše nejistota se na mláděti podepíše. Pokud se bojíte velkého papouška, je nutno zvážit, zda je pro vás velký papoušek jako mazlíček vhodný.

Můžu začít s tréninkem dříve, mládě bude šikovnější. Trénink lze začít v jakémkoliv věku. Jestli má mládě o měsíc víc nebo míň není podstatné. Do odstavu se mládě musí naučit během pár dní spoustu věcí – přijímat potravu a vodu, lézt na bidlo, létat. Zatěžovat ho jakýmkoliv dalším výcvikem není nutné. Z přírody jsou mláďata nastavena tak, že všemu podstatnému se učí až v okamžiku vylétnutí z hnízda (doba přibližná době odstavu). Pokud chcete učit papouška na kšírky, chovatel, který mládě dokrmuje vám jistě vyjde vstříc a kšírky mu sám začne nasazovat.

K výcviku k volnému letu je třeba, aby si majitel mládě papouška dokrmoval sám. Zkušenosti zahraničních profesionálních trenérů papoušků jsou opačné. Není třeba, aby mládě dokrmoval ten, kdo s ním bude cvičit volný let. Správný trénink papouška je úplně o něčem jiném, než o nutnosti dokrmování. Důležitý je výběr psychicky vyrovnaného, zdravého mláděte v dobré kondici a v navázání dobrého vztahu. Na přednášce Františka Šusty o tréninku papoušků byla prezentována zkušenost amerických profesionálních trenérů, kteří začínají s tréninkem volného letu až u dvouletých, pod rodiči odchovaných mláďat. A to pouze těch, která na to ve věku dvou let fyzicky mají. I v článku trenérky Hillary Hanky (Papoušci 2/2015) je řečeno, že není nezbytně nutné si mládě pro volný let dokrmovat.

Koupili jste si papouška a nastal jeden z mnoha problémů? Pak vězte, že kdybyste ho nechali u chovatele až do odstavu, mládě by se vůbec nemuselo trápit. Rizika koupě před odstavením jsou známá a měl by si jich být vědom každý chovatel. Proč tedy pořídit samostatné a odstavené mládě papouška?

- Mládě lépe zvládne změnu chovatele i prostředí
- Veterinární testy udělané ve vyšším věku mají lepší vypovidací schopnost
- Je vidět, jak papoušek vyrostl a zda má kvalitní opeření
- Mládě je plně opeřené, letuschopné a je zřejmá jeho celková kondice
- Na odstaveném mláděti je poznat povaha a při výběru se rozhodnete pro to, které na vás lépe reaguje
- Mládě, které je samostatné a socializované, je psychicky vyrovnané a vnímavé k učení nových dovedností i ke zvykání na papouščího partnera

Přejeme Vám dobrý úsudek při výběru vašeho papouščího kamaráda.

Naše stránka na Facebooku:

Ne prodeji neodstavených mláďat papoušků.

Kontakt na autorku:

Marta Bartlová

E-mail: epapousek@seznam.cz ■ www.epapousek.cz

Semináře pro majitele domácích mazlíčků

**Trénink pozitivním
posilováním a jeho
možnosti využití
u papoušků**

ve spolupráci s klubem
Nespoutaná křídla

RNDr. František Šusta, PhD.

17.10.2015
(Praha)

28.11.2015

**Od mazlíčka
k chovu papoušků**
(Vyškov, Drnovice)

Milan a Marta Bartlovi
MVDr. Veronika Grymová
medicína exotických ptáků

Více na www.epapousek.cz a FB
www.facebook.com/epapousek

epapousek.cz